

EEN TOEPASSING VAN HET STRANDRECHT IN 1761

B. JANSSENS de BISTHOVEN

Op 11 februari 1761 werd een linnen zak met Portugese goudstukken op het zeestrand van onze kust gevonden door Adriaan De Clercq en door Isabella Clara Pauwaert, echtgenote van Simon Billion. In deze zak bevonden zich twee kleinere linnen zakken, waarvan de ene, met Hebreeuwse letters gemerkt, 197 stukken bevatte en de andere 218 stukken. De totale waarde bedroeg in wisselgeld de som van 1286 pond groot en 10 schellingen. Volgens de wettelijke regeling in de Oostenrijkse Nederlanden moest de vinder van een wrak zijn vondst binnen de drie dagen aan de overheid bekend maken. De vinders deden de voorgeschreven aangifte bij de bisschop van Brugge, Robert Caïmo. Deze melde de vondst aan de raad en ontvanger-generaal van de domeinen van hare majesteit keizerin Maria-Theresia. Aan de vinders werd een vierde van de schat, dit is 321 pond 2 schellingen en 6 stuivers als vinderecht toegewezen, en aan de bisschop de overige drie vierden, namelijk 964 pond 17 schellingen en 6 stuivers. De twee akten die daarover opgesteld en ondertekend werden op 15 maart 1761 door de ontvanger-generaal Hergodts van Nieuwmunster worden hieronder uitgegeven. Zij berusten in het archief van het bisdom, D 26, 44, met authentieke copie ondertekend door C. Beerenbroek, sekretaris van het bisdom, B 267.

Domain.

Alsoo aen den onderschreven raedt ende ontvanger generael van haere Majesteijts domainen ende extraordinaire van Vlaenderen in het quartier van Brugge Lande van den vrijen ende departement van diere door sijne Doorluchtigste Hooghweerdigheijt den heer Bisschop van Brugge inkennen gedaen is dat sekeren persoon langhst de kuste van de zee op het stranghe heeft gevonden merckelijke somme van gelde de welke hij volgens sijne goede conscientie bevint te moeten gerestitueert worden, soo tot voldoen aen sijne plicht als aen haere Majesteits placaten, ten welken effecten hij hem reets heeft gedeclareert in sijne bighte geintentionneert te zijn tot de restitutie van diere, behoudens te genieten het praemium der aenbringinge daer toe staende ; soo verklaert den onderschreven, geconsidereert sijne hoffelijcke goede trouwe dat hij selfs sal vermogen af te hauden het gerechte suiijver vierde van de totaale gevonde somme ende op sijne declaratie onder expurgatie van eede de drije resteerende vierde te remitteeren in handen van sijne voornoemde Doorluchtigste Hooghweerdigheijt den Heer Bisschop van Brugge, alwaer hij uijt krachte deser sijne volle decharge sal ontmoeten, ende mits welken den onderschreven hem van alle voordere aenspraek is garandeerende. Actum binnen Brugge den 15 maerte 1761, Hergodts de Nieuwmunster.

Den onderschreven raedt ende ontvanger generael voornoemt bekend mits desen ontfangen te hebben uijt handen van sijne Doorluchtigste Hooghweerdigheijt den Heer Bisschop van Brugge en nombre van drije hondert elf en een vierde portugiesche gautstucken, bedraegende volgens declaratie van den geswooren wisselaer (François) Rijelant 18 gulden 12 stuivers wisselgelt ijder, de somme van neghen hondert vierenestigh ponden seventhien schellingen en ses stuivers wisselgelt over de drije vierde in 1286 pond 10 schellingen wisselgelt welke drie vierde aen sijne voornoemde Doorluchtigste Hooghweerdigheijt geremitteert waren onder behoerlijcke expurgatie van eede ende tot doen restitutie van diere als gevonden bij Adriaen Declercq ende Isabelle Clara Pauwaert huijsvrouw van Simon Billion langhst de custen van zee, als bij voorenstaenden act gedetailleert. Toorconde, Hergodts de Nieuwmunster.

Na de copie leest men het volgend attest voor eensluitend afschrift :
Naer collatie gedaen jegens het origineel berustende in het bisdom van Brugge is desen als ook den voorstaende act van woorde tot woorde daer aen conform gevonden. Quod attestor, C. Beerenbroek, Secretarius.